

JOURNAL OF SOCIAL MEDICINE

Päätoimittaja
Minna Kaarakainen
minna.kaarakainen@uef.fi

Toimitussihteeri
Jenna Grundström
toimitussihteeri@socialmedicine.fi

Lehden internetsivut
<http://journal.fi/sla>

Julkaisija
Sosiaalilääketieteen yhdistys ry
Socialmedicinska föreningen rf

Julkaisijan osoite
Sosiaalilääketieteen yhdistys
c/o Paula Jääskeläinen
PL 42 (Unioninkatu 33)
00014 Helsingin yliopisto

Yhdistyksen puheenjohtaja
Tomi Mäki-Opas
Itä-Suomen yliopisto (sij. Helsinki)
tomi.maki-opas@uef.fi

Yhdistyksen sihteeri
Sanna Nykänen
sihteeri@socialmedicine.fi

Ilmestymisaikataulu
Neljä numeroa vuodessa (helmikuu, toukokuu, syyskuu
ja joulukuu)

Kirjapaino ja taitto
Kirjapaino Hermes Oy

Tämä julkaisu on saanut TSV:n kautta tieteellisen
julkaisu toiminnan avustusta, jota opetus- ja
kulttuuriministeriö myöntää Veikkauksen
tuotoista

ISSN 0355-5097
Kirjapaino Hermes Oy 2024

Pohjoismainen kansanterveysjärjestöjen yhteistyö piristymässä

Neljän pohjoismaisen kansanterveystieteen tai sosiaalilääketieteen yhdistysten edustajat kokoon tuivat Oslolla 4.–5.4.2024. Kokoukseen osallistuivat Svensk Förening för Socialmedicin och Folkhälsa Ruotsista, Dansk Selskab for Folkehelse Tanskasta ja paikan päällä kokousta emännöi professori Camilla Ihlebæk, Norsk Forening for Folkehelse järjestöstä. Kokouksen käytännön järjestelyihin osallistuivat myös Johan Lund ja Annica Lindén Øygard norjalaisesta Folkehelseforening järjestöstä. Suomea kokouksessa edustivat Sosiaalilääketieteen yhdistyksen hallituksen jäsenet Ella Näsi ja Sakari Suominen sekä Sosiaalilääketieteellisen Aikakauslehden päätoimittaja Minna Kaarakainen. Vain Islannin edustajaa ei saatu paikalle, todennäköisesti sikäläisen järjestön toiminnan valitettavasta hiipumisesta johtuen.

Pohjoismailla on paljon annettavaa toisilleen kaikilla yhteiskunnan alueilla eikä kansanterveysyhteistyö ja siihen kytkeytyvä tutkimus muodosta tästä poikkeusta. Yhteiskuntamme perustuvat avoimeen ja läpinäkyvään päätöksentekoon ja kansalaisten tasa-arvoon, mihin myös käytännössä pyritään palvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa. Väestö pohjoismaissa on keskimäärin hyvin koulutettua ja kansainvälisessä vertailussa vähintään vakavaraista. Mutta meillä on myös yhteisiä ongelmia kansanterveyden alueella kuten esim. ikääntyvä väestö ja siitä syntyvät terveysseuraamukset ja uudempina tulokkaina erityisesti nuorten lisääntyneet mielenterveysongelmat sekä päihdekulttuurin nopeat muutokset.

Kokous toteutui 'lounaasta lounaaseen' otteella. Kokous käynnistyi yhteisen lounaan jäl-

keen sillä, että kokousedustajat esittelivät itsensä ja oman organisaationsa muille osallistujille. Tämän jälkeen käytiin avointa keskustelua yhteisistä piirteistä havaiten, että osallistuvilla tahoilla on samantyyppinen yhteiskunnallinen rooli ja tehtävä vaikka toiminta toteutuukin kunkin maan erityispiirteiden mukaisesti. Muina keskustelunaiheina olivat myös oman järjestön lähitulevaisuuden kehittämistoiveet sekä mahdollisuudet hyödyntää pohjoismaista rajojen yli käyvää yhteistyötä. Keskustelusta ilmeni, että toistaiseksi Pohjoismaat eivät ole hyödyntäneet toistensa kokemuksia riittävästi.

Yhteistyön edistämisen hengessä käytiin läpi erilaisia pohjoismaisia yhteistyötä edistäviä aloitteita ja ideoita. Konkreettisesti päätimme mm., että käynnistämme webinaarisarjan englanniksi, joka käsittelee kaikkia Pohjoismaita kiinnostavia kansanterveystieteeseen kytkeytyviä aiheita. Seminaarit päätettiin pitää kerran keväällä ja kerran syksyllä. Ensimmäisenä kopin järjestämisestä otti Norja, jonka Folkhelseforening isännöi tämän sarjan alkuwebinaaria 7.10.2024. Webinaarin aiheet tiedotetaan etukäteen ja niihin toivotaan saatavan lyhyet kommenttipuheenvuorot kaikista pohjoismaista.

Kuinka tämä hyvin myönteisessä hengessä toteutettu kokous onnistuttiin käytännössä järjestämään? Lyhyesti voisi vastata sen toteutuneen juuri onnistuneen pohjoismaisen yhteistyön avulla. Pohjoismaiset järjestöt ja niiden joukossa Sosiaalilääketieteen yhdistyksemme omistavat nimittäin yhdessä Sagen kustantaman kansainvä-

lisen tieteellisen lehden, Scandinavian Journal of Public Healthin (SJPH). Lehteä hallinnoi kunkin pohjoismaisen omistajajärjestön edustajista muodostettu Executive Board, jolla ei kuitenkaan ole omaa rahaliikennettä tai muuta toimintaa.

Lehden edellisen eli professori emeritus Ingvar Karlbergin sekä nykyisen eli professori Terje Eikemon päätoimittajakausina lehden kehitys on ollut suotuisaa ja sen impaktiarvo on viime aikoina vuosi vuodelta selkeästi noussut. Lehden tieteellisen tason nousu heijastuu myös sen taloudelliseen tuottoon kustantajan maksamina ns. royalty-maksuina. Viime aikoina on vuosittain jäänyt hieman rahaa säästöön, joka on talletettu lehden isäntäorganisaation eli nykytilanteessa norjalaisen Folkhelseforeningin lehdelle varatulle tilille. Näitä ylijäämävaroja voitiin nyt käyttää tämän hyvin sujuneen kokouksen järjestämiseen, joka toivottavasti tarkoittaa laajemminkin pientä piristysruisketta pohjoismaiselle kansanterveys- ja sosiaalilääketieteelliselle yhteistyölle.

SAKARI SUOMINEN

Sosiaalilääketieteen yhdistyksen hallituksen jäsen, Sosiaalilääketieteellisen aikakauslehden toimituskunnan jäsen & Scandinavian Journal of Public Health Executive Boardin Suomen edustaja

ELLA NÄSI

Sosiaalilääketieteen yhdistyksen hallituksen jäsen

MINNA KAARAKAINEN

Sosiaalilääketieteellisen aikakauslehden päätoimittaja